

VI. ÉVFOLYAM / 1. SZÁM

Összeállították:

Bálint Margit, Alina Beldescu, Costin Lianu, és Vincze Loránt

Koordinátor

Borbély Károly külkereskedelemért felelős államtitkár

Winkler Gyula RMDSZ-es Európai Parlamenti képviselő

Felelős kiadó:

Romániai Vállalkozásokért Egyesület (ROVE)

Asociația Pentru Promovarea Afacerilor în România (APPAR)

Támogató:

OTP Bank

Nyomdai előkészítés:

Imago Media Kft.

Nyomtatás:

Europrint Kft.

Nagyvárad, 2011 március

Megjelenik 500 példányban

Előszó

Közhelynek számít napjainkban a gazdasági folyamatok során a gazdasági válságra hivatkozni. Az okok és összefüggések keresése során leggyakrabban a megváltozó körülményekről, beszűkülő piacokról, lecsökkent finanszírozási lehetőségekről hallunk. A válság Romániára gyakorolt hatásait vállalati, vállalkozói és egyéni szinten egyaránt érzékelni lehet. A megnyíló lehetőségekről, az éppen a válság által létrehozott lehetőségekről már ritkábban lehet hallani. Pedig a külkereskedelemben rejlő lehetőségek, a piacbővítés azon országok fele, amelyek az átalakult világgazdasági környezetben is üzletet kínálnak nemzetgazdasági és vállalkozói szempontból is meghatározóak.

A romániai magyar vállalatoknak lehetőség szerint ki kell törniük a regionális környezetből, új piacok fele kell nézniük, nemzetközivé kell tenniük szemléletüket, termékinálatukat, piaci orientáltságukat. A romániai kormány külkereskedelmi stratégiája folytatva és kibővítve az elmúlt évek gyakorlatát megfogalmazza az ágazati prioritásokat, ezen belül működteti az exporttámogatási programokat és eszközöket, illetve kibővítve ezek rendszerét.

Először 2006-ben fordultunk az erdélyi magyar exportőrökhöz az Exporttámogatási útmutató c. kiadvánnyal, amely a ROVE - Romániai Vállalkozásokért Egyesülettel kialakított közreműködés gyümölcse. Időközben a kiadvány folyamatosan bővült és aktualizálódott, idén pedig újra a vállalkozók rendelkezésére áll. A válság utáni évtizedet az új európai gazdasági szemlélet, az Európa 2020 stratégia fogja meghatározni, meggyőződésünk, hogy az Európai Unió gazdasági folyamatokat figyelni és ismerni kell, hiszen csak ezekkel összhangban lehet hosszútávon sikeres vállalkozásokat működtetni.

A romániai magyar vállalkozóknak is lehetőségük van részt venni a szakhivatalok által felkínált programokban, támogatási eszközökben, ezt a részvételt növelni kellene, éppen ezért kiadványunk az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan ezúttal is feltérképezi a romániai külkereskedelem legfontosabb jellemzőit és ismerteti a különböző programokat, támogatási formákat.

Sikeres vállalkozást!

A szerzők

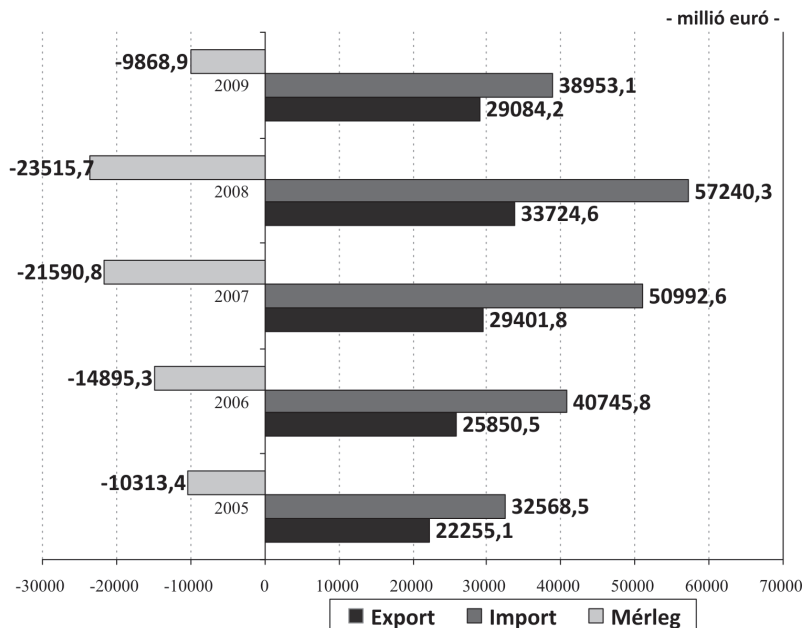
I. Adatok Románia külkereskedelméről

1. A külkereskedelem alakulása 2005-2009 között

A 2005-2009 közötti időszak első négy évében Románia külkereskedelme gyors ütemben növekedett, míg a 2009-es évben megtorpant a globális gazdasági válság negatív hatása miatt. Ez számszerűen a következőképpen mutat: 2008-ban a külkereskedelmi tevékenység 90.964,9 millió eurós szintet ért el, amely mintegy 66%-os növekedést jelent 2005-höz viszonyítva, míg 2009-ben csupán 68.037,4 millió euró volt a kereskedelmi forgalom értéke, amely 24,1%-os növekedést jelent 2005-ös évhez képest.

Habár az ország külkereskedelme zsugorodást mutatott 2009-ben, hiszen mintegy 25%-kal esett vissza az előző évhez viszonyítva, továbbra is a külkereskedelmi tevékenység maradt Románia legdinamikusabban fejlődő ágazata a vizsgált időszakban.

Románia küldkereskedelme 2005-2009 között

A romániai **export** átlagosan 13%-os éves növekedést mutatott 2005 és 2009 között, 2009-ben mintegy 29.084,2 millió eurós szintet ért el. Ez az átlagnövekedés nagyobb volt, mint a globális szinten mért kereslet szintje (6% évente), azonban 2009-ben az export volumenének 13%-os csökkenése 2008-hoz képest megfékezte ezt a növekvő tendenciát.

2009-ben Románia exportrészesedése a világ összexportjából 0,3%-ot tett ki, így Románia az exportőrök világranglistáján az 51. helyet foglalta el. A magánszférából származó export több mint 75%-át tette ki a romániai export összértékének 2008 és 2009-ben.

Az **import** hasonlóképpen alakult, mint az export, azonban az átlagos évenkénti növekedés szintje alacsonyabb volt, mint az exporté, vagyis 11%-ot mutatott 2005 és 2009 között, míg 2009-ben 32%-os csökkenést jelentett az előző évhez viszonyítva.

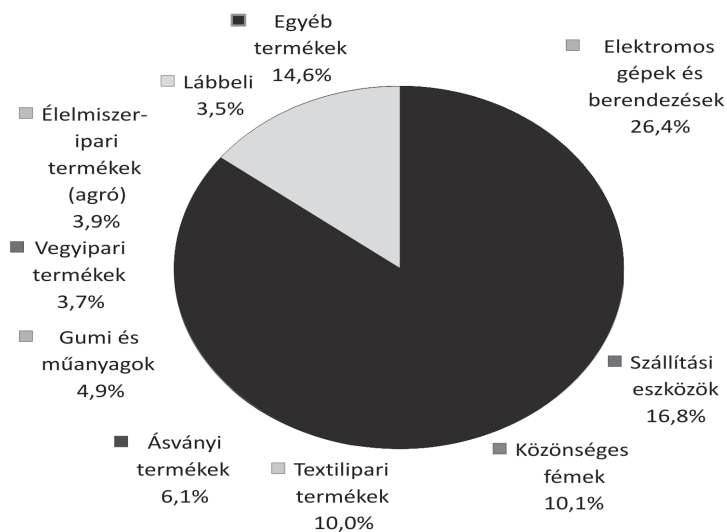
2009-ben az import volumene 38.953,1 millió eurót tett ki, amely 0,4%-a a világ összimportjának, így az importőrök világranglistáján Románia a 43. helyet foglalhatta el.

Az export, de főleg az import folyamatos növekedése miatt, 2005 és 2008 között a **kereskedelmi mérleg hiánya** mintegy 2,3-szorosára növekedett, elérve a -23.515,7 millió eurós szintet.

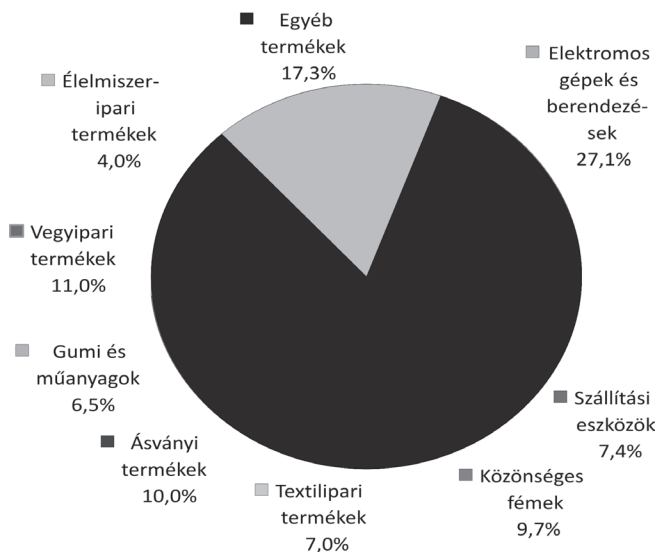
2009-ben az exportnak az importnál való gyorsabb növekedése következtében a kereskedelmi hiány lényegesen csökkent, így a deficit 2009-ben már -9.868,9 milliós értéket mutathatott.

2. Az export és import termékcsoportok szerinti megoszlása

Export: főbb termékcsoportok az exportban, 2009:

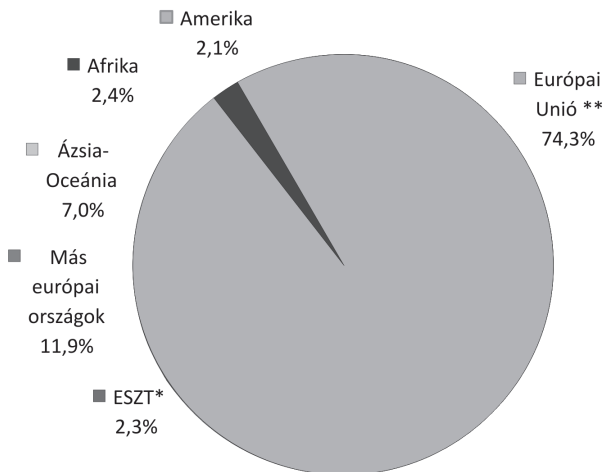

Import: főbb termékcsoportok az importban, 2009

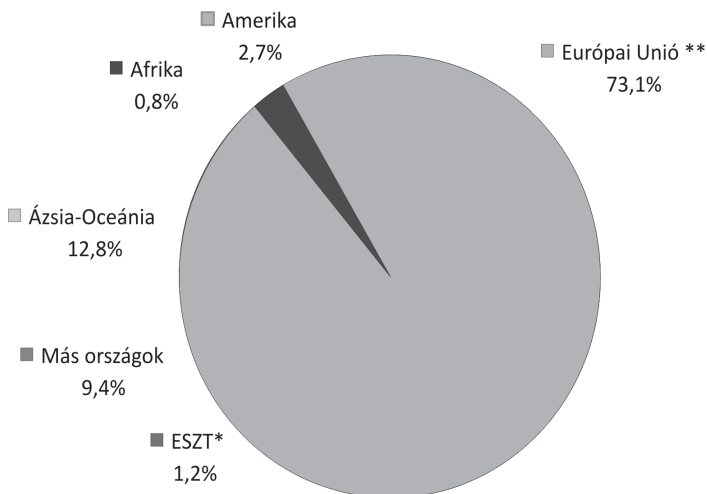

3. Románia legfontosabb célpiacai és a behozatal származási helye 2009-ben

A romániai export célpiacai, 2009:

A Romániába érkező import, származási hely szerint, 2009:

*ESZT: Európai Szabadkereskedelmi Társulás, tagjai: Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc. Az ESZT ugyanakkor szabadkereskedelmi szerződésben áll az Európai Unió 27 tagjával is

** Az Európai Unió tagállamaival történő kereskedelem (közösségen belüli értékesítés és beszerzés)

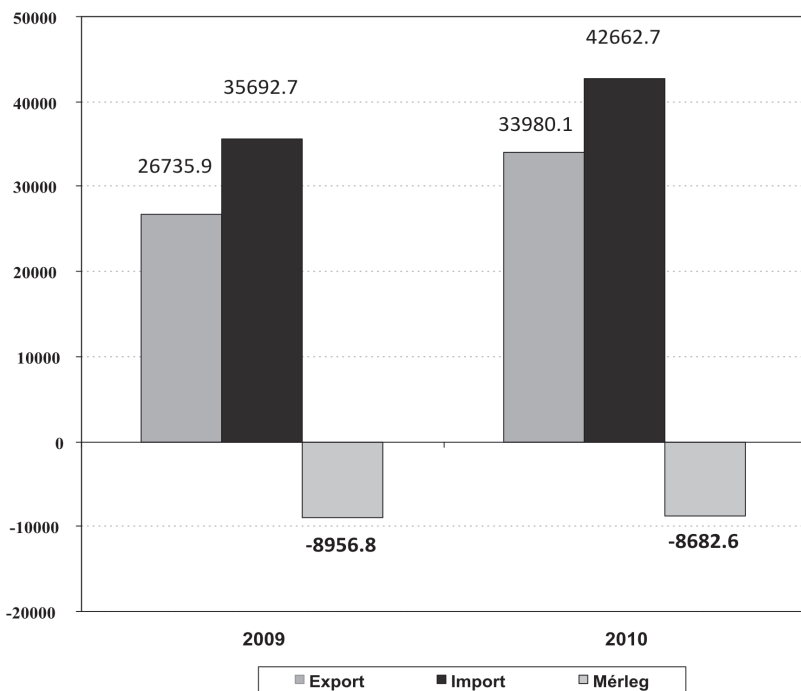
4. Románia legfontosabb kereskedelmi partnerei 2009-ben

Az export partnerek toplistája			Az import partnerek toplistája		
Románia	millió euró	%	Románia	millió euró	%
Összexport	29.084,2	100,00	Összimport	38.953,2	100,00
1 Németország	5.441,9	18,7	1 Németország	6.741,5	17,3
2 Olaszország	4.461,1	15,3	2 Olaszország	4.551,0	11,7
3 Franciaország	2.377,6	8,2	3 Magyarország	3.249,5	8,3
4 Törökország	1.449,9	5,0	4 Franciaország	2.401,4	6,2
5 Magyarország	1.266,3	4,4	5 Kína	1.902,1	4,9
6 Bulgária	1.106,2	3,8	6 Ausztria	1.855,3	4,8
7 Nagy Britannia	969,8	3,3	7 Hollandia	1.504,5	3,9
8 Hollandia	952,5	3,3	8 Oroszország	1.501,7	3,9
9 Spanyolország	867,6	3,0	9 Törökország	1.460,2	3,7
10 Ausztria	683,9	2,4	10 Lengyelország	1.384,2	3,6
11 Lengyelország	647,2	2,2	11 Kazahsztán	1.378,8	3,5
12 Görögország	549,1	1,9	12 Bulgária	941,6	2,4
13 Belgium	517,1	1,8	13 Csehország	917,2	2,4
14 Oroszország	514,0	1,8	14 Nagy Britannia	858,5	2,2
15 Csehország	478,8	1,6	15 Belgium	809,7	2,1
16 Szerbia	403,8	1,4	16 Spanyolország	735,3	1,9
17 Norvégia	398,8	1,4	17 Görögország	602,7	1,5
18 Moldova Közt.	374,0	1,3	18 Szlovákia	538,7	1,4
19 Ukrajna	348,6	1,2	19 Egyesült Államok	514,4	1,3
20 Egyesült Államok	343,7	1,2	20 India	419,4	1,1

5. A külkereskedelem alakulása 2010 első 11 hónapjában

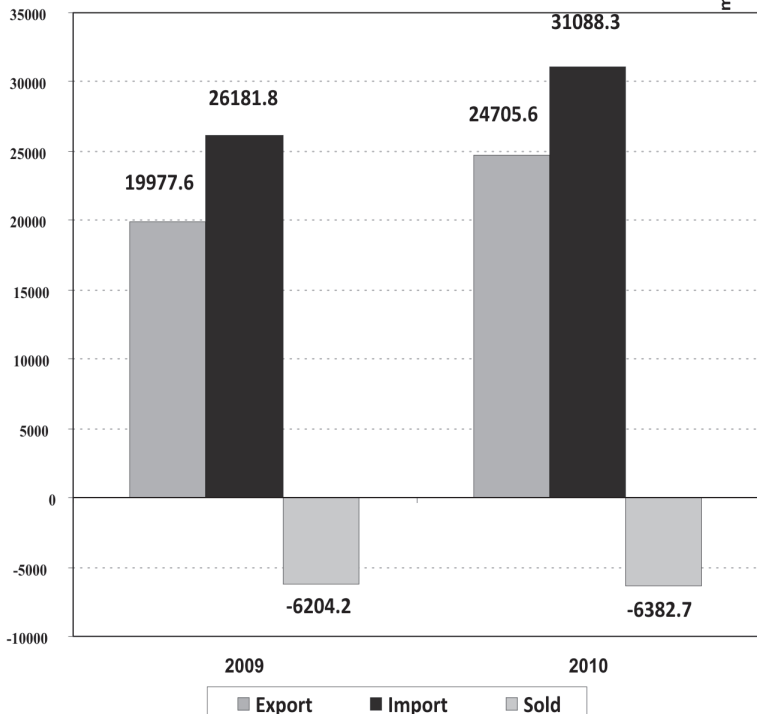
Románia **külkereskedelmi forgalma** 2010 első 11 hónapjában 76.642,8 millió eurót tett ki, amely 22,8%-os növekedést jelent az első év azonos időszakához viszonyítva. Ebből az export értéke 33.980,1 millió eurót (+27,1%), míg az import 42.662,7 millió eurót (+19,5%) jelentett. Ilyen körülmények között a kereskedelmi mérleg hiánya 3,1%-kal csökkent, -8.956,8 millió euróról -8.682,6 millió euróra.

Románia külkereskedelme 2010 jan. 1 és nov. 30 között, összehasonlítva 2009 hasonló időszakával

Románia **közösségen belüli kereskedelme** (az Európai Unió tagországaival folytatott export-import tevékenysége) 2010 első 11 hónapjában 20,9%-kal emelkedett, elérve az 55.793,9 millió eurót. Ebből az export 24.705,6 milliót (+23,7%), míg az import 31.088,3 millió eurót jelentett (+18,7%). A kereskedelmi mérleghiány az uniós partnerekkel az említett időszakban 2,9%-kal növekedett, a 2009-es -6.204,2 millióról -6.382,7 millió euróra.

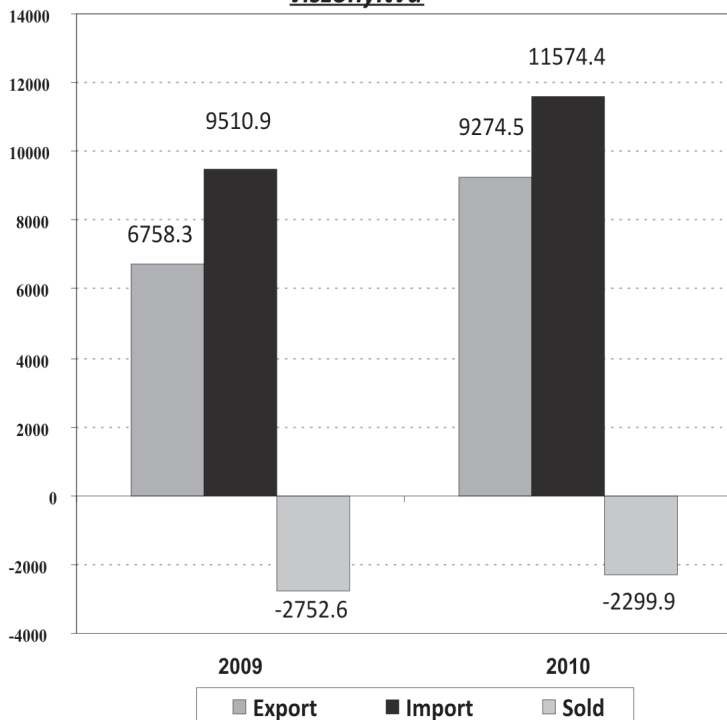
Románia kereskedeleme az Európai Unió tagországaival 2010 első 11 hónapjában, 2009 azonos időszakához viszonyítva

Hasonló tendenciájú, de intenzívebb növekedés figyelhető meg a **nem EU-s tagországokkal folytatott kereskedelmi kapcsolatokban**. A közösségen kívüli kereskedelem 20.848,9 millió euróban totalizálódott, amely 28,1% növekedést jelentett. Ez esetben az export 9.274,5 millió eurós szintet ért el (+37,2%), míg az import 11.574,4 milliót (+21,7%).

A kereskedelmi mérleghiány 16,4%-os csökkenést mutatott, a 2009-es -2.752,6 millió eurós szintről -2.299,9 millió euróra.

Románia kereskedelme nem EU-s tagországokkal
2010 első 11 hónapjában, 2009 hasonló időszakához
viszonyítva

Mivel Románia a közösségen kívüli kereskedelme élénkebb növekedést mutatott, mint a közösségen belüli kereskedelem növekedése, az EU tagországokkal folytatott kereskedelem aránya csökkent az összkülskereskedelemben 73,9%-ról 72,8%-ra.

Az **export termékcsoportonkénti** elemzésekor észrevehető, hogy a legfontosabb termékcsoportok exportja esetében jelentős növekedést könyvelhettünk el, így ezek, az összexportban kitett arányuktól függően, hozzájárultak export növekedő tendenciájához 2010-ben.

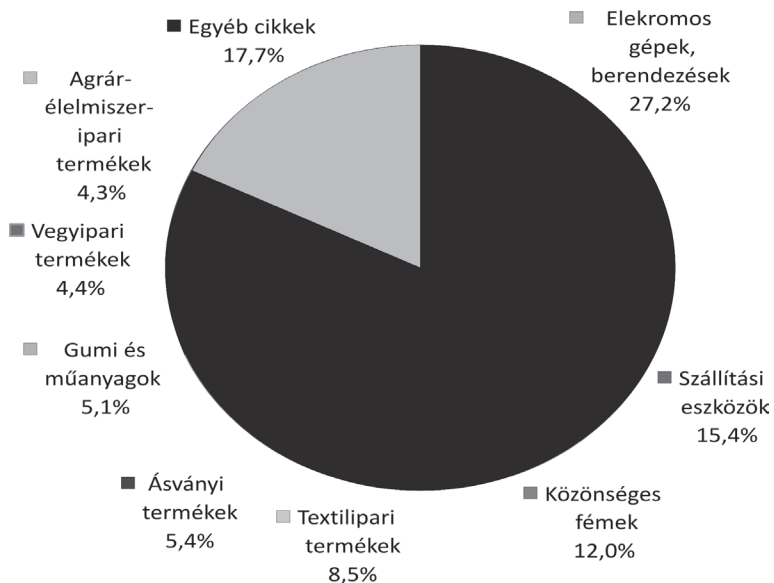
A különböző termékcsoportok exportvolumenének növekedése szerint (abszolút értékben kifejezve), ezen termékcsoportok a következőképpen alakulnak:

- Elektromos gépek, felszerelések és berendezések, illetve ezek részei
+2.181,0 millió euró (+30,9%);
- Közöséges fémek és ezekből készült termékek
+1.402,9 millió euró (+52,5%);
- Szállítási eszközök és kiegészítói
+767,5 millió euró (+17,2%);
- Agrár-élelmiszeripari termékek
+727,5 millió euró (+34,9%);
- Vegyipari termékek
+561,6 millió euró (+59,9%);
- Gumi, műanyagok és ezekből készült termékek
+402,1 millió euró (+30,1%);
- Ásványi termékek
+204,2 millió euró (+12,5%);
- Textilipari termékek
+185,7 millió euró (+6,9%);
- Növényi eredetű agrár-élelmiszeripari termékek
+109,8 millió euró (+39,4%).

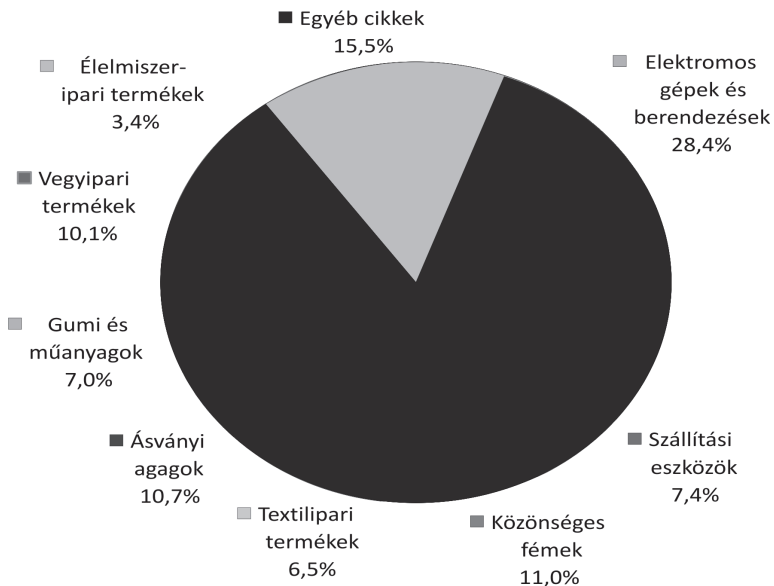
Az import szerkezetét tekintve, az importban fellelhető főbb termékcsoportok mind növekvő irányt mutattak 2010-ben az előző év megfelelő időszakához viszonyítva:

- Elektromos gépek, felszerelések és berendezések, illetve ezek részei
+2.571,8 millió euró (+26,9%);
- Közöséges fémek és ezekből készült cikkek
+1.182,5 millió euró (+33,7%);
- Ásványi termékek
+1.095,8 millió euró (+31,5%);
- Gumi, műanyagok és ezekből készült termékek
+632,0 millió euró (+26,7%);
- Szállítási eszközök és kiegészítói
+480,8 millió euró (+18,1%);
- Vegyipari termékek
+336,6 millió euró (+8,5%);
- Textilipari termékek
+254,9 millió euró (+10,1%).

Export: Főbb termékcsoporthoz az exportban, 2010:

Import: Főbb termékcsoporthoz az importban, 2010:

6. Románia legfontosabb célpiacai és a behozatal származási helye 2010-ben

Románia export illetve import tevékenysége túlnyomórészt európai partnerországokkal történik: az export 89%-a Európába irányul és a behozatal 87,3%-a érkezik európai országokból. A 26 uniós tagországgal folytatott kereskedelem az ország összexportjának 72,7%-át, míg összimportjának a 72,9%-át tette ki.

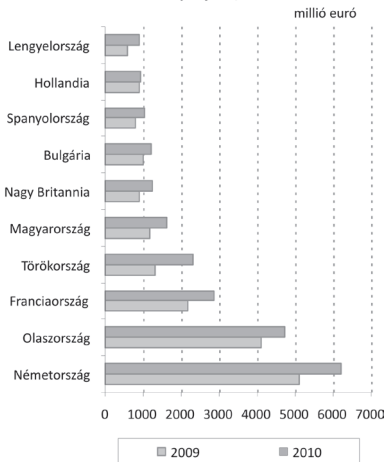
2010 első 11 hónapjában, Románia exportjának legfontosabb célszorzágai a következők voltak: Németország (18,3% részesedéssel), Olaszország (13,9%), Franciaország (8,4%), Törökország (6,8%), Magyarország (4,7%), Nagy Britannia (3,7%), Bulgária (3,6%), Spanyolország (3,1%), Hollandia (2,8%) és Lengyelország (2,7%), ezen országok részesedése együttesen 68,0%-ot fedett le az összexportból.

Az import esetében Románia 10 legfontosabb partnere együttesen az összimport 67,9%-át adta, ezek név szerint: Németország (16,8%), Olaszország (11,6%), Magyarország (8,8%), Franciaország (6,0%), Kína (5,4%), Oroszország (4,2%), Ausztria (4,1%), Lengyelország (3,8%), Törökország (3,7%) és Hollandia (3,5%).

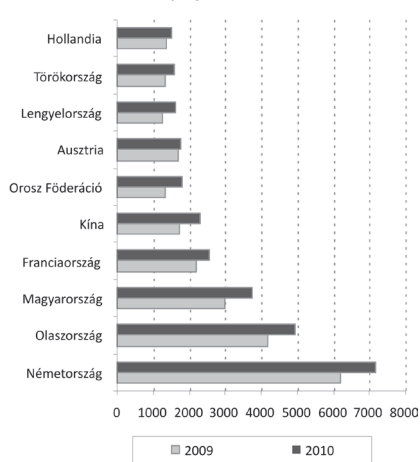
A kereskedelmi mérleghiány a 10 legfontosabb partnerország esetében a következőképpen alakult 2010 első 11 hónapjában:

- A kereskedelmi deficit növekedett Magyarországgal (-2.126,2 millió euró 2010. november 30-án), Kínával (-2.037,4 millió euró), Oroszországgal (-1.054,2 millió euró), Lengyelországgal (-706,0 millió euró), Hollandiával (-558,6 millió euró), Olaszországgal (-191,2 millió euró) és Bulgáriával (-120,1 millió euró);
- A kereskedelmi deficit csökkent Ausztriával (-958,4 millió euró) és Németországgal (-942,8 millió euró);
- A kereskedelmi többlet növekedett: Törökországgal (725,6 millió euró), Franciaországgal (304,4 millió euró), Nagy Britanniával (276,1 millió euró) és Spanyolországgal (134,8 millió euró).

A 10 legfontosabb exportpartner részesedése Románia összexportjából, 2009-2010

A 10 legfontosabb importpartner részesedése Románia összimportjából, 2009-2010

Jelentős volt Románia kereskedelmi deficitje továbbá Kazahsztánnal (-1.070,8 millió euró), Csehországgal (-487,8 millió euró), Indiával (-346,5 millió euró), Szlovákiával (-244,0 millió euró), Belgiummal (-236,0 millió euró), Brazíliával (-218,5 millió euró), Dél-Koreával (-167,1 millió euró), Svájcjal (-162,9 millió euró), Írországgal (-155,3 millió euró) és Tajvannal (-138,4 millió euró).

Lényegesen hozzájárult a kereskedelmi deficit részbeni lefedéséhez a következő országokkal való többletes kereskedelem: Moldova Köztársaság (+296,5 millió euró), Szerbia (+227,6 millió euró), Norvégia (+181,5 millió euró), Algéria (+158,8 millió euró), Egyesült Arab Emírátságok (+147,7 millió euró), Szíria (+143,6 millió euró), Libanon (+143,4 millió euró), Egyiptom (+132,7 millió euró), Grúzia (+126,1 millió euró) és Szaúd-Arábia (+126,0 millió euró).

Elérhetőségek:

Centrul Roman pentru Promovarea Comertului si Investitiilor Straine

Directia Analize Piata-Publicatii

Tel: 021 3185050/ **Fax:** 021 311 1491

e-mail: office@traderom.ro, abeldescu@traderom.ro

web site: www.traderom.ro

II. Az állami költségvetésből finanszírozott exporttámogatási rendszer

1. Általános bemutatás

Az export a gazdasági növekedés és a külkereskedelem fejlődésének egyik legfontosabb tényezője. A hazai exporttámogatási rendszert a Kormány 120/2002.09.25 számú Sürgősségi Rendelete (727/2002.10.04 sz. Hivatalos Közlöny) szabályozza, amelyet a 663/2002.12.16-es számú törvény által hagytak jóvá (930/2002.12.19 sz. Hivatalos Közlöny), a jogszabály utólagos kiegészítéseivel és módosításaival.

Az Exporttámogatási rendszer alkalmazása és monitorizálása, az exportösztönző és promováló politikák kidolgozása, alkalmazása és összehangolása az ágazati politikákkal az Export Tanács feladata, amelyet a Kormány 486/2004.04.01 sz. rendelete hozott létre (338/2004.04.19 sz. Hivatalos Közlöny). Ennek értelmében az Export Tanács feladata kidolgozni és végrehajtani az Országos Export Stratégiát, amelynek alapja az exporttámogatási és promoválási stratégia.

A rendszer megfelel a nemzetközi szabályoknak, és más országokban használt rendszerekhez hasonló exporttámogatási eszközöket foglal magába. A hangsúly a következőkre került:

- Románia külkereskedelmi bankja, az Eximbank szerepének növelése kiegészítő költségvetési pénzalapok kiutalása által, azzal a céllal, hogy a portfóliójában lévő exporttámogatási eszközöket fejlessze és újakat vezessen be;
- a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium által kezelt exporttámogatási program további fejlesztése;
- az ipari termékek és a mezőgazdasági eredetű élelmiszertermékek versenyképességének növelését célzó programok bevezetése;
- az ipari és élelmiszeripari termékek versenyképességének növelésére irányuló programok bevezetése;
- kiviteli díjak bevezetése és juttatása exportőrök számára a mezőgazdasági eredetű élelmiszertermékek esetében.

Az exporttámogatások elsősorban olyan termékekre irányulnak, amelyek magas feldolgozási szinttel rendelkeznek és piacbővítést jelentenek a Románia számára fontos nemzetközi piacokon.

Az exporttámogatásra szánt állami költségvetésből kiutalt pénzalapok a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium

költségvetésének külön fejezetében jelennek meg.

Az állami költségvetésből finanszírozott tevékenységek csoportját az illetékes hatóságok javaslatára Kormányrendelet állapítja meg.

A fő-hitelutalványozók erre a célra elkülönített pénzalapjait nem lehet átirányítani más költségvetési fejezetekhez.

Az állami költségvetésből finanszírozott exporttámogatási rendszer alkalmazásából eredő finanszírozási mechanizmusokat az illetékes hatóságok javaslatára Kormányrendelet állapítja meg.

A pénzalapok felhasználására vonatkozó javaslatokat a fő-hitelutalványozók és az ágazati munkáltatói szövetségek, az Export Tanács jóváhagyásával közösen hozzák meg.

2. Az Eximbank exporttámogatási eszközei

Az Eximbank, Románia export-import bankja, pénzügyi- és banki eszközeivel nyújt támogatást a hazai exportőröknek (hitelek, hitelgaranciák, biztosítás stb.). A bank költségvetésének elosztását a különböző exporttámogatási eszközök között az ún. Külkereskedelmi hitelek és garanciák tárcaközi bizottsága határozza meg. (<http://www.eximbank.ro>)

3. A szakminisztérium kezelésében lévő eszközök

3.1. A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium eszközei, amelyek révén teljes egészében vagy részlegesen az állami költségvetésből finanszírozhatóak a következő költségek:

a) Cégek nemzetközi kiállításokon és vásárokon való részvételét, minden vállalat egy küldöttének utazási- és szállásköltségeinek legfeljebb 50 százalékban történő finanszírozását a közintézmények által meghatározott felső határral. Teljes mértékben finanszírozza a kiállított termékek, népszerűsítő- és reklámanyagok szállítási, kezelési és vámköltségeit, ezen termékek raktározási díját, kiállítási felület bérlését, építését és/vagy berendezését, az ehhez tartozó termékek szállítását, a promóciós költségeket, a protokollköltségeket, a szervezéssel foglalkozó személy kiszállási költségeit, az illető ágazat munkáltatói szervezet vagy szakmai szervezet egy képviselőjének kiszállási költségeit, az általános gazdasági bemutatók költségeit, a nemzeti pavilon felállítását végző vállalatnak fizetendő jutalék ellenértékét, valamint más költségeket, amelyeket bizonyítottan nemzetközi vásárok és kiállításokon való részvételre fordítottak;

b) külföldi exporttámogatási küldöttségek és promováló akciók szervezése,

minden résztvevő vállalat egy küldöttének utazási- és szállásköltségeinek legfeljebb 50 százalékban történő finanszírozását a közintézmények által meghatározott felső határral, valamint teljes mértékben finanszírozza a szervezéssel foglalkozó személy kiszállási költségeit, az illető ágazat munkáltatói szervezet vagy szakmai szervezet egy képviselőjének kiszállási költségeit, az üzleti találkozó helyszín és a lebonyolítását segítő eszközök (PC, audió, video stb.) bérleti költségeit, protokollköltségeket, promóciós anyagok előállítását és szállítását: katalógusok, szórólapok, kitűzők és hasonlók, a kiállított tárgyak szállítását és a szállítással, vámolással járó járulékos költségeket, a rendezvény helyi szintű mediatizálása, a szervező vállalat szerződésben lefektetett jutalékának ellenértékét, valamint más költségeket, amelyeket bizonyítottan külföldi exporttámogatási küldött-ségek és promováló akciók szervezésére fordítottak;

c) piackutatások és tanulmányok készítése a versenyhelyzetek felmérésére a költségek 50 százalékos megtérítésével;

d) általános jellegű exportnépszerűsítési reklámtevékenységek támogatása a romániai export szempontjából fontos piacokon, versenyhelyzetben, a költségek teljes támogatásával, beleértve reklám és hirdetési anyagok szórását több helyszínen, köztük Románia külképviseletein;

e) külkereskedelmi információs portál létrehozása, a költségek teljes támogatásával, beleértve az adminisztrációs és kezelési költségeket is;

f) a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium külkereskedelmi attaséi által a befogadó országban szervezett promóciós akciók finanszírozása;

g) Romániában szervezett exporttámogatási akciók finanszírozására, amelyeken potenciális vásárló vagy szolgáltató külföldi vállalatok vesznek részt.

A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium az a), b) és g) pontnál megjelölt eszközöket a Romániai Kereskedelem Fejlesztési és Külföldi Befektetések Központtal közösen végzi, az utóbbira átruházva a szerződések megkötésével, finanszírozásával és lebonyolításával járó feladatokat.

3.2. A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium ipari versenyképesség-növelési programja.

3.3. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium által lebonyolított élelmiszeripari termékek versenyképesség-növelési programja.

A 3.2, 3.3. pontok esetében egyes költségek 75%-os finanszírozása lehetséges állami pénzalapokból.

4. Az exporttámogatásra kiutalt állami költségvetési alapok megoszlása

millió lej

Ssz.	Promóciós és támogatási eszköz megnevezése	Az állami költségvetésből kiutalt pénz			
		2007	2008	2009	2010
1	Az EXIMBANK kezelésében lévő eszköz	334,9	337,9	167,9	167,9
2	A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium által kezelt exporttámogatási program	34,47	42,05	33,46	30,935
3	A KKV-k támogatási program	8,0	**	**	**
4	Az Oktatási Minisztérium által lebonyolított ipari versenyképesség-növelési program	28,9	35,0	20,7	18,903
5	A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium által lebonyolított élelmiszeripari termékek versenyképesség-növelési programja	19,3	21,0	26,169	*
6	Élelmiszeripari termékek exporttámogatása	*	*	*	*
	ÖSSZESEN	425,7	435,9	248,229	217,738

* 2007-től kezdődően az exporttámogatást EU pénzalapokból finanszírozzák

** 2008-tól kezdődően ezen programok finanszírozását EU pénzalapokból finanszírozzák

5. A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztériuma által kezelt Exporttámogatási Programra kiutalt pénzalapok és felhasználásuk 2008-2011 között

millió lej

	Tevékenységek	2008		2009		2010		2011
		kiutalt	felhasznált	kiutalt	kiutalt	felhasznált	felhasznált	kiutalt
1.	Vásárok	35,38	34,96	29,1	27,821	27,5	29,11	30,2
2.	Küldöttségek	4,31	4,428	4,10	2,844	2,54	4,1	5,7
3.	Tanulmányok	0,07	0	0	0	0	0	0
4.	Reklámtevékenység	1,427	0,610	0	0	0	0	0
5.	Portál	0,053	0,053	0,10	0,27	0,006	0,1	0,3
6.	Részvények (BPCE)	0,33	0	0,10	0	0	0,1	0
7.	Előléptetési intézkedések az országban	0,46	0	0,05	0	0	0	0
8.	Kereskedelmi Képviselet Moszkvában	0,02-hát- ralék 2007	0,01	0	0	0	0	0
9.	Romániai export-támogatási akciók	-	-	-	-	-	-	0,2
	ÖSSZESEN	42,05	40,061	33,46	30,935	30,046	33,41	36,4

A kiutalt pénzalapok felhasználási aránya 2007-ben 77,63%-os volt, 2008-ban 95,27%-ra emelkedett. 2009-ben 99,85%, 2010-ben 97,03% volt. 2011-ben a kiutalt pénzalap 8,9%-al nagyobb volt, mint egy évvel korábban.

III. A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium exporttámogatási programjai

1. Részvétel nemzetközi kiállításokon és vásárokon

A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium támogatja a hazai gazdasági szereplők részvételét nemzetközi vásárokon és kiállításokon a nemzeti pavilon keretében. A támogatás célja a hazai termékek exportjának növelése a célpiacokon. A törvényes keretet a Kormány 120/2002.09.25 sz. Sürgősségi Rendelete, valamint a 296/2007 sz. Rendelete biztosítja.

A vásárokon és kiállításokon való részvétellel kapcsolatos szolgáltatási szerződések megkötésével, finanszírozásával és lebonyolításával járó feladatokat a Minisztérium a Romániai Kereskedelem Fejlesztési és Külföldi Befektetések Központ által bonyolítja le.

A támogatás kedvezményezettjei lehetnek azon Romániában bejegyzett jogi személyek, amelyek megfelelnek a következő kritériumoknak:

- a cégbejegyzéskor megjelölt tevékenységeik között szerepel az export is;
- a cég export tevékenységének profilja megegyezik a kiállítás profiljával;
- a cég saját előállításból származó, minőségi, magas hozzáadott értékű termékekkel rendelkezik;
- az elmúlt években is export tevékenységet folytatott, kivételt képeznek az újonnan alapított cégek;
- pozitív eredményt tud felmutatni az eddigi, állami támogatás felhasználásával vásárokon illetve kiállításokon való részvétele nyomán, abban az esetben, ha korábban már vett részt ilyen jellegű rendezvényeken.

Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium a következő költségeket támogatja:

50%-ban támogatja az utazási- és elszállásolási költségeket minden kiállító cég egy-egy képviselője számára (a közintézmények számára meghatározott költségkereten belüli összeggel).

100%-ban támogatott költségek:

- a kiállítandó termékek, termékminták és reklámanyagok szállításának és kezelésének költségei, valamint az ezzel kapcsolatos vámformalitások finanszírozása;
- a kiállítás ideje alatt a kiállított termékek csomagolóanyagainak raktározási költségei;
- a kiállítási terület bérlésének, megépítésének és/vagy berendezésének költségei, valamint az ehhez szükséges anyagok szállítása;
- a kiállítás alatt felmerülő általános költségek, protokollköltségek;
- az eseményen való részvételt koordináló és szervező cég részéről egy résztvevő, valamint az érintett ágazati patronátus részéről egy résztvevő kiszállási költségei;
- a hazai részvételt népszerűsítő, általános gazdasági jellegű bemutató- és reklámanyagok költségei;
- a nemzeti pavilonok, standok és mini kiállítások szervezésével megbízott céggel kötött szerződésben szereplő jutalékok (kezelési költség), valamint egyéb indokolt, a nemzetközi vásárokon és kiállításokon való részvétellel kapcsolatosan felmerülő költségek, a hitelutalványozó (Minisztérium) jóváhagyásával.

A pályázás menet:

1. Az igénylő cég elküldi a beiratkozási ívet a Minisztérium Exporttámogatási Vezérigazgatóságának címére. A kitöltött beiratkozási űrlapot személyesen, faxon, postán vagy e-mailben (utóbbi esetben szükséges utólagosan faxon is megerősíteni) lehet eljuttatni. A formanyomtatvány letölthető a Minisztérium honlapjáról: http://www.dce.gov.ro/materiale%20site/Fisa_inscriere_targ_2009.pdf

2. Az résztvevő cégek kiválasztását bizottság végzi, amelynek tagjait Miniszteri Rendelettel (654/03.04.2009 sz.) nevezik ki; a szelekciónál figyelembe veszik a cégek számára felállított kritériumrendszert (lásd feljebb), valamint a rendelkezésre álló kiállítási felület nagyságát. A támogatási kérelmek elbírálása a beérkezésük sorrendjében történik.

3. A Minisztérium, közösen a Román Kereskedelem Fejlesztési és Külföldi Befektetések Központtal és az ágazati társulásokkal kidolgozza a tenderfüzetet és közbeszerzési licitet hirdet meg, majd kiválasztják a szervező céget. A kiválasztási folyamat a törvényben meghatározott metodológia szerint történik és a Román Kereskedelem Fejlesztési Külföldi Befektetések Központ végzi el. Ez utóbbi látja el a szerződéskötéssel és kivitelezéssel járó feladatokat is.

4. A 2. ben kiválasztott kiállító cégeknek a részvételi szerződés aláírásával egyidőben le kell fizetniük egy 2.000 lejes garanciát. Ezt az összeget majd visszakapják a vásár végeztével, 10 napon belül.

5. A kiállítás alkalmával és utána legkésőbb 6 hónappal a cég kérdőívet tölt, amelyben beszámol a kiállítás eredményességéről.

Elérhetőségek:

Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri

Directia Dezvoltare Export

Bucuresti, str. Ion Campineanu nr. 16.

Tel: 021 40 10 508 / **Fax:** 021 315 09 611

e-mail: dte@dce.gov.ro, costin.lianu@dce.gov.ro,
carmen.iacob@dce.gov.ro

website: www.portaldecomert.ro, www.dce.gov.ro

A 2011-ben megrendezett nemzetközi kiállítások és vásárok programja, amelyekre részleges állami támogatás igényelhető

Ssz.	A VÁSÁR MEGNEVEZÉSE / VÁROS	A VÁSÁR PROFILJA	PERIÓDUS
1.	BUDMA International Construction Fair-Poznan	Építőanyagok	2011.01.11-14.
2.	Heimtextil - Frankfurt	Textil	2011.01. 12-15.
3.	IMM - Köln	Bútor	2011.01. 18-23.
4.	Premium Messe - Berlin	Divattervezés	2011.01. 19-21.
5.	PRET A PORTER - Párizs	Divattervezés	2011.01. 22-25.
6.	SIGN-Dubai	Elektronika	2011.01. 24-26.
7.	TERRATEC - Lipcse	Környezetvédelmi technológiák	2011.01. 25-27.
8.	LEATHER & SHOES - Kijev	Bőr és lábbeli	2011.01. 25-28.
9.	ZOOM BY FATEX - Párizs	Készruha és textilipari termékek	2011.02. 08-10.
10.	AQUA- THERM- Moszkva	Automatizálás	2011.02. 08-11.
11.	AMBIENTE - Frankfurt	Üvegáru	2011.02. 11-15.
12.	ZOW - Bad Salzufen	Félkész fagyártmányok	2011.02. 14-17.
13.	BioFach - Nürnberg	Bioélelmiszerek	2011.02. 16-19.
14.	IDEX - Abu Dhabi	Katonai felszerelések	2011.02. 20-24.
15.	Embedded World- Nürnberg	IT	2011.0301-03.

16.	Z - Lipcse	Autóalkatrészek	2011.03. 01-04.
17.	CEBIT - Hannover	IT	2011.03. 01-05.
18.	ASIAN AEROSPACE - Hong Kong	Aeronautika	2011.03. 08-10.
19.	MICAM/MIPEL - Milánó	Bőr és lábbeli	2011.03. 06-09.
20.	ISH - Frankfurt	Automatizálás, megújuló energiaforrások	2011. 03.15-19.
21.	GDS - Düsseldorf	Bőr és lábbeli	2011.03. 16-18.
22.	EUROPORT - Isztanbul	Hajóipar	2011.03. 23-26.
23.	PROWEIN - Düsseldorf	Borok	2011.03. 27-29.
24.	ALIMENTARIA - Lisszabon	Élelmiszeripar	2011.03. 27-30.
25.	Expo Mebeli - Kijev	Bútor	2011.03. 09-12.
26.	THE BRIDE SHOW - Dubai	Divattervezés	2011.03.30. – 04.02.
27.	HANNOVER MESSE	Műszaki	2011.04. 04-08.
28.	LAAD Aerospace and Defence - Rio de Janeiro	Katonai technikák	2011.04. 12-15.
29.	Salone Internationale del Mobile - Milánó	Bútor	2011.04.12-17.
30.	Sharjah - Egyesült Arab Emirátusok	Általános	2011.04. 24-28.
31.	EF INDUSTRY FAIR - Isztanbul	Műszaki	2011.05. 05-08.
32.	INTERPACK - Düsseldorf	Műanyag termékek	2011.05. 12-18.
33.	LONDON INTERNATIONAL WINE FAIR	Borok	2011.05. 17-19.
34.	NOR-SHIPING - Oszló	Hajóipar	2011.05. 24-27.
35.	INTERZUM - Köln	Félkész fagyártmányok	2011.05. 25-28.
36.	MEFTEC - Abu Dhabi	IT	2011.05. 30-31.
37.	BEAUTY EURASIA - Isztanbul	Kozmetikai termékek	2011.06. 16-18.
38.	VINEXPO - Bordeaux	Borok	2011.06. 19-23.
39.	LE BOURGET - Párizs	Aeronautika	2011.06. 20-26.
40.	ASEAN INDUSTRIAL AUTOMOTION - Kuala Lumpur	Elektronika	2011.07. 20-23.
41.	PREMIUM MESSE - Berlin	Divattervezés	2011.07. 06-08.
42.	FORMEX - Stockholm	Kézművesség és kézművességi termékek	2011.09.01-04.
43.	MEUBLE - Párizs	Bútor	2011.09. 03-07.
44.	LATIN AMERICA FOOD SHOW (LAFS) - Kankun	Borok, szeszes italok, üdítők	2011.09.07-09.

45.	MEGABUILD - Isztanbul	Építőanyagok	2011.09. 08–11.
46.	MICAM/MIPEL - Milánó	Bőr és lábbeli	2011.09. 18–21.
47.	PRET A PORTER - Párizs	Divattervezés	szepember
48.	ZOOM BY FATEX - Párizs	Készruha és textilipari termékek	szepember
49.	BIOFACH - Egyesült Államok	Bioélelmiszerek	2011.09. 22–24.
50.	VISCOM SIGN ESPAGNA - Madrid	Elektronika	2011.10. 06–08.
51.	ANUGA - Köln	Élelmiszeripar	2011.10. 08–12.
52.	A+A - Düsseldorf	Munkavédelmi felszerelések	2011.10. 18–21.
53.	EQUIP AUTO - Párizs	Autóalkatrészek	2011.10. 18–23.
54.	TEHERAN INTERNATIONAL INDUSTRIAL FAIR	Műszaki	október
55.	DEFENCE & SECURITY - Bangkok	Katonai felszerelések	2011.11. 02–05.
56.	EUROPORT - Rotterdam	Hajóipar	2011.11. 08–11.
57.	PRODUCTRONICA - München	IT	2011.11. 15–18.
58.	MEBEL - Moszkva	Bútor	november
59.	MIDEST - Párizs	Műszaki	november

A program lebonyolítására előirányzott pénzalap 2011-ben 30,2 millió lej.

2. Gazdasági küldöttségek külföldi munkalátogatásának támogatása

A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium támogatja hazai cégekből álló gazdasági küldöttségek és expornépszerűsítési tevékenységek szervezését külföldön. A törvényes keretet a Kormány 120/2002.09.25 sz. Sürgősségi Rendelete, valamint a 296/2007 sz. Rendelete adja.

Az expornépszerűsítési tevékenységek között szerepelnek termékbemutatók, mini kiállítások, üzleti találkozók, gazdasági szemináriumok és gazdasági napokon való részvétel külföldi országokban.

Gazdasági küldöttségeket és egyéb promóciós tevékenységeket a hazai exportőrök számára fontos országokban rendeznek. A célországok kiválasztásában a Minisztérium konzultál az ágazati szervezetekkel is, valamint a Román Kereskedelem Fejlesztési és Külföldi Befektetések Központtal.

A gazdasági küldöttségeket és exportnépszerűsítési tevékenységeket a Minisztérium a Román Kereskedelem Fejlesztési és Külföldi Befektetések Központtal közösen szervezi, ez utóbbira átruházva a szerződések megkötésével, finanszírozásával és lebonyolításával járó feladatokat.

Hogyan történik a finanszírozás? - Mit kell tennie az érdekelt cég, hogy részt vehessen egy gazdasági küldöttségben? (http://www.dce.gov.ro/materiale%20site/norme_misiuni2008.htm)

A gazdasági küldöttségeken részt vehetnek azon Romániában bejegyzett jogi személyek, amelyek megfelelnek a következő kritériumoknak:

- A cégbejegyzéskor megjelölt tevékenységeik között szerepel az export is;
- A cég profiljának meg kell egyeznie a kiállítás profiljával;
- A cég saját előállításból származó, minőségi, magas hozzáadott értékű termékekkel rendelkezik;
- Az elmúlt években is export tevékenységet folytatott, kivételt képeznek az újonnan alapított cégek;
- Pozitív eredményt tudjon felmutatni az eddigi, állami támogatás felhasználásával gazdasági missziókon való részvétele nyomán, ha korábban már részt vett ilyen jellegű rendezvényeken.

A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium a következő költségeket támogatja:

50%-ban az utazási- és elszállásolási költségeket minden résztvevő cég egy-egy képviselője számára (a közintézmények számára meghatározott költségkereten belüli összeggel)

100%-ban támogatott költségek:

- az eseményen résztvevő személyek utazási költségei az illető országon belül;
- az eseményen való részvételt koordináló és szervező cég részéről egy személy, valamint az érintett ágazati társulás részéről egy személy kiszállási költségei;
- az üzleti találkozók helyszínénél szolgáló helyiségek, valamint a szükséges technikai felszerelések (TV, videoprojektor, számítógép, stb.) bérleti költségei;
- reprezentációs és protokollköltségek;
- a reklámanyagok és bemutató termékek elkészítésének, szállításának és kezelésének költségei: katalógusok, szórólapok, kitűzők, stb.;

- a termékminták szállításának költségei;
- a reklámanyagok, bemutató termékek és a termékmintákkal kapcsolatos vámprocedúrák költségei;
- az akciók mediatizálása helyi szinten;
- a gazdasági küldöttségek szervezésével megbízott céggel kötött szerződésben szereplő jutalékok (kezelési költség), valamint egyéb indokolt, a küldöttségekben való részvétellel kapcsolatosan felmerült költségek, a hitelutalványozó jóváhagyásával.

A pályázás menete:

A kérvényező cég, illetve ágazati társulás, amelynek tagja az illető cég, kérést nyújt be a Minisztérium Kereskedelmi és Külkapcsolatok Vezérigazgatóságához, amelyben megjelöli az országot és az eseményt, ahol- és amelyen részt kíván venni, és megad továbbá információkat, amelyek alátámasztják ennek szükségességét.

http://www.dce.gov.ro/materiale%20site/norme_misiuni2008.htm

Legalább 7 cégnek kell jelentkeznie ahhoz, hogy a Minisztérium megszervezzen és támogasson egy gazdasági küldöttséget valamely külföldi országban. A résztvevők maximális száma 25 lehet.

Az eszköz támogatására elkülönített pénzalap 2011-ben 5,7 millió lej.

Elérhetőségek:

Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri

Directia Generala Comert si Relatii Internationale

Bucuresti, str. Ion Campineanu nr. 16, sector

Tel: 021 40 10 504 / **Fax:** 021 40 10 594

e-mail: dgre@dce.gov.ro

website: www.portaldecomert.ro, www.dce.gov.ro

Gazdasági küldöttségek külföldi munkalátogatásai 2011 márciusától

Ssz.	Ország / Város	Időszak	Társszervező munkáltató szervezet
1.	NAGY BRITANNIA London	március 25 - április 1	UCECOM
2.	INDIA	március 1-6	FEPAIUS Tex Style Expo
3.	OROSZORSZÁG Moszkva	március 10-15	SFERA FACTOR
4.	SZERBIA Belgrád, Újvidék	április 4-8	CCIA Vrancea
5.	JAPÁN Tokió, Oszaka	1 – 10 aprilie	APEV "Wine & Gourmet"
6.	FRANCIAORSZÁG Marseille, Toulon, Bordeaux	május 3-10	CNIPMMR
7.	BRAZÍLIA	május 2-12	ARIES
8.	TÖRÖKORSZÁG	május 10 -13	PATROMIL
9.	EGYESÜLT ÁLLAMOK New York	május 14-20	EUPF szeminárium – az ENSZ beszállítói számára
10.	OROSZORSZÁG Moszkva, Szentpétervár	május 15-22	UCECOM
11.	DÉL KOREA Szöul, Busan	május 21-29	GARANT
12.	EGYESÜLT ARAB EMÍRSÉG Dubaj, Sharjah	május	EcoR Parters
13.	NÉMETORSZÁG	május-június	ARIES
14.	SPANYOLORSZÁG Madrid, Barcelona, Toledo, Salamanca	június 1-9	CNIPMMR
15.	KÍNA Peking, Shenzen, Hong Kong	június 1-11	ARIES
16.	KANADA Calgary	június 6-11	ACFR Gas and Oil Exhibition
17.	FRANCIAORSZÁG Párizs, Touluse	június 20-23	PATROMIL

18.	MAROKKO Tanger-Casablanca TUNÉZIA Tunisz	június 13-23	Románia-Tunézia Kereskedelmi és Iparkamara
19.	EGYIPTOM Kairó, Alexandria	június 25-30	CCIB
20.	FINNORSZÁG NORVÉGIA	június	ARIES
21.	DÁNIA SVÉDORSZÁG	szeptember	ATIC
22.	BRAZÍLIA Brasília, Rio de Janeiro, Sao Paulo ARGENTINA Buenos Aires	szeptember 3-15	ACFR Vasúti szállítási eszközök, műtrágya és kőolajipari berendezések ágazat vállalatai
23.	DÉL-KOREA Szöul JAPÁN Tokió	szeptember 24 - október 1	ATIC
24.	OROSZORSZÁG Moszkva	szeptember / október	CNIPMMR
25.	KAZAHSZTÁN TÜRKMENISZTÁN TATÁRSZTÁN TADZSIKISZTÁN	szeptember - október	CCIR
26.	EGYESÜLT ARAB EMÍRSÉGEK Dubaj, Abu Dhabi	október 1-5	APREL „Power Generation and Water Middle East 2011”
27.	DÉL AFRIKA Fokváros, Johannesburg, Durban	október 14-20	CCIR
28.	KÍNA Peking, Chengdu	17 – 23 octombrie	CCIR / CCIB a vegyes bizottság munkája során
29.	VOLT JUGOSZLÁV ÁLLAMOK	október	PATROMIL
30.	NÉMETORSZÁG Hamburg, Berlin Köln	október 24-29	APEV
31.	FRANCIAORSZÁG Párizs	október - november	FEPAIUS
32.	OLASZORSZÁG	október / november	STICEF

33.	KANADA Whistler, BC	október 18-24	"Solution Provider West" IT vásár
34.	KOLUMBIA Bogota PERU Lima CHILE Santiago de Chile	október 25 - november 6	CNIPPMR
35.	JAPÁN Tokió	október 31 - november 6	EcoR Partner "BIO FACH Japán 2011"
36.	SZINGAPUR Singapore VIETNAM Hanoi, Ho Chi Minh City	november 13-21	ACFR Oil & Gas OSEA
37.	IZRAEL Tel Aviv, Haifa sau Beer Sheva	november 20-26	ARIES WATEC a Románia-Izrael Kereskedelmi és Iparkamarával közösen
38.	MAROKKÓ Casablanca, Tanger	november 22-27	ACAROM Casablanca-i Autószalon
39.	NÉMETORSZÁG Frankfurt / Eschborn	november	FEPAIUS
40.	NAGY BRITANNIA, ÍRORSZÁG	november	ARIES

3. Piackutatások, tanulmányok készítésének támogatása

A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium támogatja piackutatások elvégzését, összehasonlító tanulmányok készítését hazai és külföldi termékek vagy termékcsoportok esetében, hazai termékek versenyképességének felmérését a külföldi piacokon stb.

A kutatásokkal járó költségeket 50%-ban támogatja a Minisztérium, míg a kiadások másik felét azon ágazati/munkáltatói társulás (a továbbiakban kérvényező) vállalja fel, amely kéri a piackutatás elvégzését. A törvényes keretet a Kormány 120/2002.09.25 sz. Sürgősségi Rendelete, valamint a 296/2007 sz. Rendelete biztosítja.

A piackutatás célkitűzései:

- az exportra szánt termékek értékesítése, a célpiacok igényének és import felszívóképességének felmérése;
- statisztikai adatok begyűjtése a hasonló termék/termékcsoporthoz tartozó piacának alakulásáról külföldön;
- előrejelzések;
- hogyan tudnak a romániai termékek bejutni a piacokra, a termékek előtt álló akadályok és nehézségek felismerése/azonosítása a célpiacokon vagy a piacra jutáskor stb.

A pályázat menete:

1. Első lépésben javaslat benyújtása a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium Exporttámogatási Vezérgazgatóságára a piackutatás kivitelezésére vonatkozóan, amelyben megindokolja a piackutatás szükségességét, és amely tartalmazza a kutatás tematikáját/területét.

Az indoklásban (javaslatban) szerepelniük kell a következőknek:

- a) általános adatok a kérvényezőről: név, székhely, alapító okirat, bejegyzési szám, adószám, bankszámla szám, tevékenységi terület, hivatalos képviselőjének neve;
- b) kik lesznek a piackutatás hasznélvezői;
- c) a kérvényező tevékenységéből származó export volumenének nagysága, összesen és országokra lebontva;
- d) a piackutatás célkitűzései;
- e) formális feltételek, amelyeknek meg kell feleljen a piackutatás (szerkezet, tartalom, stb.);
- f) technikai feltételek (példányszám, nyomtatás, stb.).

2. Miniszteri Rendelettel kinevezett bizottság bírálja el a beküldött javaslatot és dönt ennek támogatásáról

3. A két fél, a kérvényező és a Minisztérium, társfinanszírozási szerződést ír alá, majd közösen összeállítják a tenderfüzetet a piackutatást kivitelező cég kiválasztására

4. A Minisztérium ajánlatkérési felhívást tesz közzé a piackutatás elvégzésére. A pályázat kiírása és az ajánlatok kiválasztása Miniszteri Rendelet szerint történik.

5. A szelektáló bizottság kiválasztja a legjobb ajánlatot (maximum 5 munkanap az ajánlatok letevésének határideje után). A kérvényező is részt vesz a szelektáló bizottságban.

6. Szerződés megkötése a három fél: Minisztérium, a kérvényező és a kivitelező között. A szerződés megkötése a kivitelezővel a nyertes kihirdetése utáni 10 munkanapon belül meg kell történnjen. Ha a kivitelező nem köti meg a szerződést ezen időn belül, a szelektáló bizottság kérheti a liciten második helyet elfoglaló céget, hogy az kössön szerződést vagy új lic-

itet írhat ki.

7. A kivitelező elvégzi a piackutatást, a kérvényező leellenőrzi és átveszi a tanulmányt, átadási-átvételi jegyzőkönyvet írnak.

8. A Minisztérium, a szerződés szerint kifizeti a költségek 50%-át a kivitelező felé, míg a kérvényező, a szerződés szerint, kifizeti a költségek másik 50%-át a szolgáltató felé.

Elérhetőségek:

Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri
Directia Dezvoltare Export

Bucuresti, str. Ion Campineanu nr. 16

Tel: 021 40 10 508 / **Fax:** 021 315 09 611

e-mail: costin.lianu@dce.gov.ro, dips@dce.gov.ro

website: www.portaldecomert.ro, www.dce.gov.ro

4. Általános jellegű exportnépszerűsítési reklámtevékenységek támogatása

A Kormány 120/2002.09.25 sz., valamint a 296/2007 sz. Rendelete értelmében a Minisztérium támogathat általános jellegű exportnépszerűsítési reklámtevékenységeket, exportajánlatot tartalmazó katalógusok, CD-k szerkesztését, amely vonatkozhat egy termékre vagy termékcsoportra, továbbá segít a reklámanyagok szétosztásában külföldön és a Romániában lévő külföldi nagykövetségeken.

A kérvényező lehet ágazati, munkáltatói vagy szakmai társulás, megyei kereskedelmi kamara. A szerkesztéssel, nyomtatással és szórással járó költségeket a Minisztérium 100%-ban finanszírozza.

A pályázat menete:

1. A kérvényező kérést nyújt be a Minisztérium Exporttámogatási Vezérgazgatóságára, javaslatot tesz le a reklámanyag szerkesztésére és tartalmára vonatkozóan, amelyben megindokolja ennek szükségességét.

Az indoklásban (javaslatban) szerepelniük kell a következőknek:

- általános adatok: név, székhely, alapító okirat, stratégiai célkitűzések;
- az export (a kérvényezőtől függően ez lehet megyei export, egy ágazat exportja, stb.) volumenének nagysága, összesen és országokra lebontva;
- célkitűzések: a hazai exportpotenciál növelése, export diverzifikálása, a célpiacok igényének és import felszívóképességének előnyös kihasználása, stb.;
- technikai feltételek (típus, példányszám, szerkesztés, stb.)

2. A beérkező javaslatokat egy bizottság bírálja el, amely Miniszteri Rende-

let alapján jön létre.

3. A Minisztérium a kérvényezővel közösen összeállítja a tenderfüzetet, közbeszerzési versenytárgyalást ír ki a kivitelező kiválasztására.

4. A Minisztérium és a közbeszerzésen nyertes vállalat szerződést írnak alá a reklámanyagok megszerkesztésére.

5. A szolgáltató elkészíti az anyag makettjét a tenderfüzet alapján, ezt a Minisztérium és a kérvényező átnézi és jóváhagyja nyomtatásra.

6. A nyomtatást követően a kivitelező sokszorosítja az anyagot a szerződésben megállapított példányszámban. A kérvényező, a Minisztérium képviselőjének jelenlétében, leellenőrzi és átveszi a promóciós anyagot, átadási-átvételi jegyzőkönyvet ír alá.

7. Az információs anyag szétosztása külföldön és a romániai külföldi követségeken a szolgáltató, a külkereskedelem támogatásáért felelős intézmények és szervezetek (a Minisztérium külképviselői), a külföldön népszerűsítési eseményeken résztvevő küldöttségek, kormányzati intézmények, ágazati szervezetek, társulások feladata.

Elérhetőségek:

**Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri
Bucuresti, str. Ion Campineanu nr. 16**

Directia Dezvoltare Export

Tel: 021 40 10 508 / **Fax:** 021 315 09 611

e-mail: costin.lianu@dce.gov.ro, doe@dce.gov.ro

website: www.portaldecomert.ro, www.dce.gov.ro

5. Egyéb programok

a. Külkereskedelmi információs portál létrehozása

A Kormány 120/2002.09.25 sz., valamint a 296/2007 sz. Rendelete értelmében a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium teljes egészében finanszírozza a www.portaldecomert.ro internetes külkereskedelmi információs portál létrehozását és működtetését.

A portál célja összegyűjteni és hozzáférhetővé tenni minden olyan információt a külkereskedelem területén, amely segítségül szolgál az exportőrök mindennapi tevékenységében, illetve hozzájárul piacra jutási lehetőségek feltérképezéséhez, újabb piacok megismeréséhez.

A portál operatív kapcsolatot hivatott tartani az itthoni üzleti szféra és a külföldi piacok között a Minisztérium külkereskedelmi attaséi révén, akiknek direkt hozzáférésük van a portálhoz, így naprakész információkkal gyarapíthatják a portál tartalmát (ezek az információk elérhetők a következő menüpontokban: *informatii de afaceri, licitatii, evenimente viitoare, oportunitati de afaceri*).

Működése első 20 hónapjában a portált 111.600 internetező látogatta, akik összesen 740.000 oldalt tekintettek meg, nagy részük (42,13%) az üzleti lehetőségeket bemutató oldalakat: ajánlatkéréseket, nemzetközi közbeszerzéseket és gazdasági együttműködési ajánlatokat.

Az eszköz finanszírozására 2011-ben 0,3 millió lej áll rendelkezésre.

b. A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium külkereskedelmi attaséi által a befogadó országban szervezett promóciós akciók finanszírozása

A Kormány 120/2002.09.25 sz., valamint a 296/2007 sz. Rendelete értelmében történik a finanszírozás. Olyan vásárokon vagy kiállításokon való részvételt jelent, amelyek nincsenek az évi jóváhagyott nemzetközi kiállítások és vásárok listáján (jelen kiadvány III.1. pontja), és amelyek esetében a szervezők ingyenes biztosítanak kiállítási felületet az attasé számára, ahol a hazai exportkínálat bemutatható.

Elérhetőségek:

Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri

Directia Generala Comert si Relatii Internationale

Bucuresti, str. Ion Campineanu nr. 16

Tel: 021 40 10 504 / **Fax:** 021 40 10 594

e-mail: dgre@dce.gov.ro

website: www.portaldecomert.ro, www.dce.gov.ro

c. Romániai nemzetközi vásárokhöz és kiállításokhoz kapcsolódó rendezvényeken való részvétel finanszírozása

Ezek a vásárokon és kiállításokon potenciális vásárló vagy szolgáltató külföldi vállalatok vesznek részt, a Kormány 120/2002.09.25 sz., valamint a 296/2007 sz. Rendelete értelmében. Az exporttámogatási tevékenység elsősorban olyan külföldi vállalatok bevonását célozza, amelyeknek jelentős behozatali potenciáljuk van, érdekeltek romániai vállalatokkal kialakítani gazdasági kapcsolatot termékek és szolgáltatások vásárlásával vagy termelői együttműködés révén. A tevékenységek főként Romániában rendezett nemzetközi vásárokhöz és kiállításokhoz kapcsolódó rendezvényeket céloznak, amelyeken kivitelre szánt javak és szolgáltatások kerülnek bemutatásra, valamint külföldi befektetők romániai munkalátogatását célozza, amelynek révén romániai termékeket és szolgáltatásokat szerződnék és/vagy vásárolnak.

A pályázat menete:

1. Az ágazati szervezetek vagy munkáltatói szervezetek a külkereskedelmi attasékkal közösen javaslatot tesznek azon külföldi vállalatokra, amelyeket meghívunk Romániában tartott nemzetközi vásárookra vagy kiállításokra,

majd erről értesítik a minisztérium Exporttámogatási főosztályát.

2. A Minisztérium a javaslatok alapján feljegyzést állít össze az exporttámogatási tervről, amelyet végül a szakállamtitkár hagyja jóvá. A jóváhagyást közlik az ágazati érdekelt szervezetekkel.

3. A minisztérium szolgáltatási szerződést köt a Román Kereskedelemfejlesztési és Külföldi Befektetések Központtal, amely közbeszerzést hirdet a kivitelezésre, majd kiválasztják a szolgáltató vállalatot.

4. Az esemény befejezése után a szerződés értelmében a Román Kereskedelemfejlesztési és Külföldi Befektetések Központ kifizeti a szolgáltató vállalatot.

5. Az ágazati egyesületek az esemény után kiértékelést küld a minisztériumnak az exporttámogatási akció sikerességéről.

Finanszírozható költségek:

- a promóciós akció helyszínéül szolgáló ingatlan bérlése, járulékos költségekkel együtt (TV, videó- és audio berendezések, kivetítő, számítógép stb.);
- reprezentációs- és protokoll költségek;
- promóciós- és bemutatóanyagok (katalógusok, szórólapok, CD-k, molinók, kitűzők és hasonlók);
- mediatisálási költségek;
- romániai turisztikai látványosságok megtekintésére szervezett csoportos kirándulások;
- más, az esemény megszervezésével kapcsolatos költségek a főhiteletalványozó jóváhagyásával.

Az eszköz finanszírozására 2011-ben 0,2 millió lej áll rendelkezésre.

Elérhetőségek:

Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri
Directia Dezvoltare Export

Bucuresti, str. Ion Campineanu nr. 16

Tel: 021 40 10 508 / **Fax:** 021 315 09 611

e-mail: costin.lianu@dce.gov.ro; livia.adam@dce.gov.ro

website: www.portaldecomert.ro, www.dce.gov.ro

IV. Az exportőrök leggyakoribb kérdései

1. Milyen feltételeknek kell megfelelnie egy cégnek, hogy nemzetközi kiállításon vehessen részt állami támogatással?

A nemzetközi vásárokon és kiállításokon való részvételt támogató program kedvezményezettjei lehetnek azon Romániában bejegyzett jogi személyek, amelyek megfelelnek a következő kritériumoknak:

- a cégbejegyzéskor megjelölt tevékenységeik között szerepel az export is;
- a cég export tevékenységének profilja meg kell egyezzen a kiállítás profiljával;
- a cég saját előállításból származó, minőségi és magas hozzáadott értékű termékekkel kell rendelkezzen;
- az elmúlt években is export tevékenységet folytatott, kivételt képeznek az újonnan alapított cégek;
- pozitív eredményt tudjon felmutatni az eddigi, állami támogatás felhasználásával vásárokon/kiállításokon/gazdasági missziókon való részvétele nyomán, ha korábban már vett részt ilyen jellegű rendezvényeken.

Az igénylő cég kitölti a beiratkozási ívet és ezt elküldi a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium Exporttámogatási Vezérgazgatóságának címére. A kitöltött beiratkozási űrlapot személyesen, faxon, postán vagy e-mailben (utóbbi esetben szükséges utólagosan faxon is megerősíteni) lehet eljuttatni. Az ív letölthető a külkereskedelmi portálról (www.portaldecomert.ro).

2. Legkevesebb hány cégnek kell jelentkeznie ahhoz, hogy a minisztérium támogassa a nemzetközi kiállításokon és vásárokon való részvételt, nemzeti pavilon alatt?

Legkevesebb hat kiállító cégnek kell jelentkeznie ahhoz, hogy megszervezenek egy adott vásáron nemzeti pavilon alatti képviselőket. A résztvevő cégek maximális száma harminc lehet, a nemzeti pavilon nagyságának függvényében.

3. Egy cég egyedül is kérhet támogatást a nemzetközi vásárokon és kiállításokon való részvételre vagy tagja kell legyen valamely ágazati társulásnak?

Igen, bármely cég közvetlenül (nemcsak ágazati, munkáltató vagy szakmai társulás tagjaként) hozzáférhet a programban szereplő támogatásokhoz, csupán ki kell töltenie egy beiratkozási ívet, amelyet a külkereskedelmi portálról (www.portaldecomert.ro) lehet letölteni és azt el kell juttatnia a minisztériumhoz.

4. Honnan szerezhet egy hazai cég információt a külföldi piacokról?

A Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium honlapján, a külkereskedelmi portálról (www.portaldecomert.ro). Ez tartalmazza az országokra lebontott kimutatást azokról a hazai termékekről, amelyek sikeresek lehetnek az illető piacokon. Ugyanakkor, az internetes oldalon megtalálható egy üzleti útmutató is, szintén országokra lebontva, amely információkat tartalmaz az illető ország gazdasági helyzetéről, makrogazdasági mutatóinak alakulásáról, az export- és import piac nagyságáról és

a hazai exportőrök számára fellelhető lehetőségekről, az illető ország által alkalmazott kereskedelempolitikáról és egyéb fontos tudnivalókat.

5. Kik és hogyan állítják össze a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium exporttámogatási programját és hogyan hagyják jóvá?

A nemzetközi vásárok és kiállítások programját a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium dolgozza ki az ágazati/szakmai/munkáltatói társulásokkal közösen és az Export Tanács hagyja jóvá.

6. Mi az Export Tanács, kik vesznek részt benne és melyek a feladatai?

Az Export Tanács a Román Kormány mellett működő tanácsadó szerv, amely a gazdasági jellegű minisztériumok és központi hatóságok, valamint a vállalkozói szféra képviselőit foglalja magába.

Fő feladatai:

- az export fejlesztése – az Országos Export Stratégiában foglalt ágazati-, ágazatok közötti- és regionális stratégiák összehangolása;
- az exporttámogatási programok kivitelezéséhez szükséges finanszírozás biztosítása;
- új programok ajánlása a hazai export-, versenyképesség- és az export diverzifikálásának növelése érdekében;
- az exporttámogatási programok lefolyásának nyomon követése/ellenőrzése.

7. Léteznek más exporttámogató programok a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti Környezet Minisztérium által kezelt programon kívül?

Igen. Több állami intézmény is kezel az export támogatását célzó programokat. Ezek a következők:

- az Eximbank, Románia export-import bankja, pénzügyi- és banki eszközeivel támogatja a hazai exportőröket (<http://www.eximbank.ro>);
- A mezőgazdasági eredetű élelmiszeripari termékek versenyképességének növelését célzó program a Mezőgazdasági, Erdőgazdálkodási és Vidékfejlesztési Minisztérium keretén belül. (<http://www.mapam.ro>);
- Az Oktatási Minisztérium által lebonyolított ipari versenyképesség-növelési program;
- Kiviteli díjak juttatása mezőgazdasági eredetű élelmiszeripari termékeket exportálók számára – a finanszírozást európai uniós alapokból biztosítják az Európai Bizottság szabályozásának megfelelően. A támogatásra vonatkozó információ a Mezőgazdasági, Erdőgazdálkodási és Vidékfejlesztési Minisztérium (<http://www.mapam.ro>), valamint a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciós Ügynökség (Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură) internetes oldalán megtalálható (<http://www.apia.org.ro>).